

PROGRAMACIÓN XERAL ANUAL

CRA “O ESQUÍO”
CURSO 2022/2023

Esta PXA foi informada polo Claustro e aprobada no Consello Escolar do día 20 de outubro de 2022.

A Directora:

Asdo.: Paula Curto Agulló

En Valdoviño, a de de 2022.

ÍNDICE:

1. Obxectivos Xerais do Centro.
2. Obxectivos Específicos para este curso.
3. Órganos de Goberno.
4. Equipos Docentes
5. Adscripción Funcional Do Profesorado.
6. Calendario escolar e festas culturais.
7. Planificación e horarios.
8. Plan de Adaptación Escolar.
9. Plan de Utilización das Instalacións do Centro.
10. Plan de Actividades Propostas Polo Anpa.
11. Avaliación da PXA
12. Matrícula Alumnado.
13. Saídas Escolares.
14. Materiais Curriculares.
15. Necesidades Educativas Específicas de Apoio Educativo.
16. Dinamización das TIC.
17. Biblioteca e Plan Lector.
18. Plan de Formación Permanente do Profesorado.
19. Programa de Educación Responsable.
20. Contrato Programa.
21. Proxecto Grupos Interactivos.
22. Proxecto Lingüístico.
23. Concreción Curricular.
 - Programación de Educación Infantil
 - Programación de 1º e 2º de Educación Primaria
 - Programacion de Música
 - Programación de Lingua Extranxeira (Inglés)
 - Programación de Educación Física
 - Programación de Educación Relixiosa.

1. OBXECTIVOS XERAIS DO CENTRO

- Procurar o desenvolvemento armónico e pleno da personalidade do neno/a mediante unha formación humana integral.
- Formar ao alumnado no respecto dos dereitos e liberdades fundamentais, no exercicio da tolerancia e liberdade, dentro dos principios democráticos de convivencia.
- Educar ao alumnado para a paz, a cooperación e a solidariedade entre os pobos.
- Adquirir hábitos intelectuais e técnicas de traballo, así como coñecementos científicos, técnicos, humanísticos, históricos e estéticos.
- Formar ao alumnado no respecto da pluralidade lingüística e cultural de España.
- Preparar ao alumnado para participar activamente na vida social e cultural.
- Continuar a nosa liña pedagóxica en relación coas metodoloxías activas.
- Mellorar a convivencia escolar no centro.

2. OBXECTIVOS ESPECÍFICOS DO CENTRO PARA ESTE CURSO

Os obxectivos xerais do centro para este curso serán os seguintes:

- Revisión e actualización dos documentos e arquivos do centro.
 - Proxecto lector
 - Plan de Atención á Diversidade.
 - Plan de Acción Titorial.
 - Plans Específicos de Alumnado Repetidor.
 - Plan de Integración das Tic
 - NOF
 - Plan de Convivencia
 - Plan de Xestión Económica
- Participar no PFPP sobre pedagogías activas.
- Readaptar espazos exteriores e continuar coa adquisición de materiais nas escolas a través do PFPP.
- Implementar o proxecto de Educación Responsable (ano III).
- Desenvolver o proxecto de Dinamización Lingüística.
- Participar nos contrato-programa Con-vive, Integra-T, Iguála-T e Eduemociona.
- Levar a cabo as directrices marcadas no Plan de Autoprotección.
- Programar actividades orientadas ao fomento da lectura.
- Fomentar o uso do galego en todas as actividades que se realicen no centro.

3. ÓRGANOS DE GOBERNO

- **Equipo directivo:** Paula Curto Agulló (Directora)

- **Consello Escolar:**
 - o Presidenta: Paula Curto Agulló
 - o Secretaria: Vanessa Muíño Rodríguez
 - o Concello de Valdoviño: Rosana García López
 - o Profesorado: Lucía Leira Martínez
 - o Nais/Pais: Cristina Busch
Ana Gesto

- **Claustro:** María Rodeiro Casas
Lucía Leira Martínez
Vanessa Muíño Rodríguez
Ana Cristina Pérez Campos
Paula Curto Agulló
Noelia María Alonso Malde
Isabel Aneiros Castro
Alberto González Bello

4. EQUIPOS DOCENTES

- **Coordinadora do ciclo de Educación Infantil:**
 - o Isabel Aneiros Castro
- **Coordinadora de Educación Primaria:**
 - o Vanessa Muíño Rodríguez.
- **Coordinadora do equipo de Actividades Complementarias e Extraescolares:**
 - o María Rodeiro Casas
- **Coordinadora do equipo de Biblioteca:**
 - o Ana Cristina Pérez Camspas
- **Coordinadora de Normalización de Dinamización Lingüística:**
 - o María Rodeiro Casas
- **Coordinadora de Convivencia Escolar:**
 - o Paula Curto Agulló
- **Coordinador TIC:**
 - o Paula Curto Agulló

5. ADSCRIPCIÓN FUNCIONAL DO PROFESORADO

Mestra	Titoría	Especialidade	Apoios	Horas LD
Paula Curto Agulló		Directora	16	1
Vanessa Muíño Rodríguez	E. Lago	--	0	0
María Rodeiro Casas	E. Vilarrube	Música	0	2
Lucía Leira Martínez	E. Taraza	--	0	0
Alberto González Bello	--	L. Estranxeira: 9 sesións.	7	3
Ana Cristina Pérez Campos	--	Ed. Física: 7 sesións	10	4
Noelia María Alonso Malde	---	Apoio a infantil nas escolas de Lago, Taraza e Vilarrube Proxecto lector: 3 sesións. Valores: 3 sesións	15	3
Isabel Aneiros Castro	---	A.L - E. del linguaxe: 3 sesións Apoios específico na escola de Taraza, Lago e Vilarrube	16	3

6. CALENDARIO ESCOLAR E FESTAS CULTURAIS

Os días lectivos do curso actual terán lugar entre o 8 de setembro de 2022 e o 21 de xuño de 2023 (ambos inclusive) en xornada de 9:30 a 14:30 horas.

Vacacións:

- **Nadal:** do 23 de Decembro ao 8 de xaneiro.
- **Entroido:** 20, 21 e 22 de febreiro.
- **Semana Santa:** do 3 ao 10 de abril (inclusive).
- **Día do ensino:** O 31 de outubro de 2022.
- **Días festividade local:** Solicítase a Xefatura Territorial, en consonancia co CPI de Atios o 2 de novembro e o 2 de maio.

Festas culturais:

- **Magosto:** 7 de outubro as tres escolas con familias no local social de Meirás.
- **Samaiñ:** 28 de outubro nas escolas
- **Nadal:** 22 de decembro

- **Entroido:** 12 de febreiro nas escolas.
- **Letras Galegas:** 14 de maio nas escolas.
- **Fin de Curso:** 22 de xuño nas escolas.

7. PLANIFICACIÓN E HORARIOS.

Polas características peculiares do noso centro, non temos elaborado un cadro de gardas. No caso de ausencia dunha mestra titora, as mestras especialistas cubrirán dita ausencia procurando evitar, na medida do posible, que o alumnado perda a sesión de especialidade e realizando o menor número de desprazamentos posibles.

Cada mestra titora reservará unha sesión para traballar o proxecto lector do centro que será impartida pola mestra de apoio así como unha hgora de estimulación del linguaxe levada a cabo pola mestre de audición e linguaxe.

Os horarios do profesorado para o presente curso serán os seguintes:

TITORA ESCOLA DE LAGO

	LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
9:30- 10:20	APOIO NOE	APOIO NOE	APOIO NOE	APOIO TEACHER	APOIO NOE
10:20- 11:10	APOIO NOE	APOIO NOE	APOIO NOE	G.1	APOIO ANA
11:10- 12:00	APOIO NOE	APOIO NOE+A.L	APOIO P.L NOE	GARDA	APOIO NOE + A.L
12:00- 13:00	Recreo Lago	GARDA	GARDA	GARDA	GARDA
13:00- 13:45	GARDA	GARDA	APOIO G.2 A.L	G.2	GARDA
13:45- 14:30	APOIO A.L	APOIO TEACHER	APOIO A.L	APOIO ANA	APOIO MÚSICA

TITORA ESCOLA DE TARAZA

	LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
9:30- 10:20	APOIO PAULA	APOIO PAULA	APOIO A.L	APOIO PAULA	APOIO PAULA + A.L
10:20- 11:10	G.2 + A.L	GARDA	G.2 + A.L	APOIO PAULA	APOIO ANA
11:10- 12:00	GARDA	APOIO PAULA	APOIO PAULA	APOIO PAULA	GARDA
12:00- 13:00	GARDA	GARDA	GARDA	GARDA	GARDA
13:00- 13:45	APOIO P.L (NOE)	APOIO PAULA +A.L	APOIO PAULA	G.1 + NOE	APOIO MÚSICA
13:45- 14:30	APOIO PAULA	APOIO A.L	APOIO PAULA	GARDA	APOIO TEACHER

TITORA ESCOLA DE VILARRUBE

	LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
9:30- 10:20	APOIO TEACHER	APOIO A.L	APOIO ANA	APOIO A.L	APOIO TEACHER
10:20- 11:10	G.2	APOIO ANA + A.L*	APOIO ANA	APOIO ANA+ A.L	G.1
11:10- 12:00	APOIO TEACHER	GARDA	Música VILA	APOIO ANA G.2	APOIO OSCAR
12:00- 13:00	Recreo Vila	GARDA	GARDA	GARDA	ITINERANCIA
13:00- 13:45	G.1	APOIO ANA	L.D	APOIO A.L	Música TARAZ
13:45- 14:30	APOIO TEACHER	APOIO ANA	L.D	APOIO PAULA	Música LAGO

ESPECIALISTA EN LINGUA INGLESA

	LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
9:30- 10:20	APOIO VILA	LD	GARDA	APOIO LAGO	APOIO VILA
10:20- 11:10	Inglés G.1 VILA	Inglés G.2 TARAZA	Inglés G.1 TARAZA	Inglés G.2 LAGO	Inglés G.2 VILA
11:10- 12:00	APOIO VILA	ITINERANCIA	ITINERANCIA	ITINERANCIA	ITINERANCIA
12:00- 13:00	GARDA	Recreo Lago	Recreo Lago	Recreo Taraza	Recreo Taraza
13:00- 13:45	Inglés G.2 VILA	Inglés G.2 LAGO	Inglés G.1 LAGO	Inglés G.2 TARAZA	GARDA
13:45- 14:30	APOIO VILA	APOIO LAGO	L.D	L.D	APOIO TARAZA

ESPECIALISTA EN EDUCACIÓN FÍSICA

	LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
9:30- 10:20	GARDA BIBLIO	L.D	APOIO VILA	LD	L.D
10:20- 11:10	E.F G.1 TARAZA	APOIO VILA+A.L*	APOIO VILA	APOIO VILA	APOIO TARAZA
11:10- 12:00	E.F G.2 TARAZA	E.F VILA	GARDA	APOIO VILA G.2	E.F TARAZA + PAULA
12:00- 13:00	ITINERANCIA	Recreo Vila	Recreo Vila	ITINERANCIA	ITINERANCIA
13:00- 13:45	E.F G.2 LAGO	APOIO VILA	E.F VILA	E.F G.1 LAGO	E.F LAGO + PAULA
13:45- 14:30	L.D	APOIO VILA	APOIO NOE P.L	APOIO LAGO	GARDA BIBLIO

ESPECIALISTA EN AUDICIÓN E LINGUAXE

	LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
9:30- 10:20	L.D	APOIO VILA	APOIO TARAZA	APOIO VILA	APOIO TARAZA
10:20- 11:10	APOIO G.2 TARAZA	APOIO VILA* ITINERANCIA	APOIO G.2 TARAZA	APOIO VILA	ITINERANCIA
11:10- 12:00	E.L TARAZA	APOIO LAGO	GARDA	E.L VILA	APOIO LAGO
12:00- 13:00	ITINERANCIA	ITINERANCIA GARDA	ITINERANCIA	Recreo Vila	Recreo Lago
13:00-13:45	E.L LAGO	APOIO TARAZA	APOIO G.2 LAGO	APOIO VILA	GARDA
13:45- 14:30	APOIO LAGO	APOIO TARAZA	APOIO LAGO	L.D	L.D

DIRECCIÓN

	LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
9:30- 10:20	APOIO TARAZA	APOIO TARAZA	DIRECCIÓN	APOIO TARAZA	APOIO TARAZA + A.L
10:20- 11:10	DIRECCIÓN	G.1 TARAZA	DIRECCIÓN	APOIO TARAZA	DIRECCIÓN
11:10- 12:00	DIRECCIÓN	APOYO TARAZA	APOYO TARAZA	APOIO TARAZA	APOIO E.F TARAZA
12:00- 13:00	Recreo Taraza	Recreo Taraza	Recreo Taraza	GARDA	ITINERANCIA
13:00- 13:45	GARDA	APOIO TARAZA	APOIO TARAZA	ITINERANCIA	APOIO E.F LAGO
13:45- 14:30	APOIO TARAZA	DIRECCIÓN	APOIO TARAZA	APOIO VILA	L.D

APOIO EDUCACIÓN INFANTIL

	LUNS	MARTES	MÉRCORES	XOVES	VENRES
9:30- 10:20	APOIO LAGO	APOIO LAGO	APOIO LAGO	LD	APOIO LAGO
10:20- 11:10	APOIO LAGO	APOIO LAGO	APOIO LAGO	LD	APOIO LAGO
11:10- 12:00	APOIO LAGO	APOIO LAGO	P.L LAGO (APOIO VANE)	VALORES LAGO	APOIO LAGO + A.L
12:00- 13:00	ITINERANCIA	GARDA	ITINERANCIA	ITINERANCIA*	ITINERANCIA
13:00- 13:45	P.L TARAZA (APOIO LUCI)	G.1 LAGO	APOIO ANA (E.F)	APOIO G.1 TARAZA	APOIO VILA
13:45- 14:30	L.D	GARDA	P.L VILA (APOIO ANA)	VALORES TARAZA	VALORES VILA

O horario complementario das mestras está distribuída da seguinte maneira:

- Hora de titoría: de 9:15 a 9:30 todos os días da semana.
- Reunións de coordinación e equipos: Os martes de 16:30 a 19:30 horas.

As quedas de recreo quedaron distribuídos da seguinte maneira:

Recreos	Luns	Martes	Mércores	Xoves	Venres
Lago	VANE	ALBERTO	ALBERTO	OSCAR	ISA
Taraza	PAULA	PAULA	PAULA	EVA	EVA
Vilarrube	MARÍA	ANA	ANA	ISA	OSCAR

8. PLAN DE ADAPTACIÓN ESCOLAR

O proceso de incorporación do alumnado de tres anos realízase mediante un plan de adaptación. A primeiros de setembro convócase a unha reunión ás familias e dáselles unas orientacións e pautas de cómo facilitar ás nenas e nenos a adaptación á escola. Nesa reunión explícase o proxecto que se leva a cabo nas escoliñas, faise unha primeira toma de contacto mestra/familia/ alumna/o e elabórase un horario de incorporación progresiva que se implementa ao longo dos dez días lectivos que marca a lexislación vixente.

Ao longo deses días lectivos, a alumna/o vaise incorporando paulatinamente ás dinámicas da vida na escola e xera un vínculo coa mestra e as compañeiras/os. As mestras consideramos un dereito indiscutible da nena/o que este proceso sexa respectado, polo que dende o centro non admitimos nin recomendamos que non se realice o periodo de adaptación ou se acurte a súa duración.

O presente curso, o calendario do período de adaptación para o alumnado de 4º de educación infantil será o seguinte:

VENRES 9: de 13:30 a 14:30 (Taraza e Vilarrube)

G1 12:15 a 13:15// G2 13:30 a 14:30 (Lago)

LUNS 12: de 12:30 a 14:30 (as tres escolas)

MARTES 13: de 12:30 a 14:30 (as tres escolas)

MERCORES 14 e XOVES 14: de 11:30 a 14:30 (as tres escolas)

VENRES 16: de 11:00 a 14:30 (as tres escolas)

LUNS 19: horario habitual (as tres escolas)

A partir do 19 de setembro comezarán a acudir ao centro en horario normal de 9:30 a 14:30.

No terceiro trimestre, o alumnado de 2º de educación primaria acuden a unha visita guiada ao CPI de Atios para familiarizarse co centro adscrito ao que irán ao rematar a súa escolaridade no CRA.

9. PLAN DE UTILIZACIÓN DAS INSTALACIÓNS DO CENTRO

Todas as escolas teñen os seus propios espazos para desenvolver as actividades ordinarias de ensino-aprendizaxe, e cada mestra titora é responsable de facer o mellor aproveitamento dos mesmos no día a día.

Para desenvolver as actividades complementarias e extraescolares, solicitaranse ao concello ou á entidade correspondente en cada caso os espazos necesarios para a celebración dos eventos co fin de poder disfrutar de cada festividade.

Para a utilización das instalacións do noso centro por parte de entidades ou persoas alleas á comunidade escolar, presentarse a solicitude á dirección do centro, que solicitará do Consello Escolar o preceptivo informe para a súa posterior tramitación á Delegación Provincial de Educación.

Para o uso ocasional e con carácter excepcional, a directora poderá autorizar o uso das instalacións sempre que non se altere o normal desenvolvemento das actividades docentes, tomando a decisión de forma colexiada co resto do claustro.

A utilización das instalacións por parte das ANPAs, sindicatos, movementos de renovación pedagóxica e grupos de mestras/es, só require solicitude previa á directora do centro cunha antelación mínima de **tres días**, quen concederá a autorización se xunto co resto do claustro e sempre que non se altere o normal funcionamento do centro.

As instalacións do centro disporanse sempre a disposición da Administración para a formación do profesorado, cursos para a educación de adultos, etc.

10. PLAN DE ACTIVIDADES PROPOSTAS POLO ANPA

A ANPA participa na organización da merenda na festa de samaín e na organización da comida de fin de curso así como das actividades organizadas porla tarde. De momento, non temos coñecemento dalguha outra actividade.

11. MATRÍCULA ALUMNADO

O presente curso, o cadro de matrícula de alumnado será o seguinte:

Escola	4º EI	5ºEI	6º EI	1º EP	2º EP	Total	Vacantes
Lago	9	4	1	1	2	17	3
Taraza	5	8	5	1	1	20	0
Vilarrube	5	2	2	3	1	13	7
Total	9	8	7	6	4	50	10

12.SAÍDAS ESCOLARES

As saídas ao entorno están contempladas como hábito habitual no desenvolvemento da vida diaria da escola dentro das programacións de aula. Así como a xuntanza do alumnado nalgunha das tres escolas.

Saídas programadas para o curso 22-23:

. Outubro: Casa da cultura de Valdoviño, “Titeres e taller”

Local social de Meirás, Celebración do magosto.

. Novembro: Casa da cultura de Valdoviño, Magín Blanco e visita a biblioteca.

Quedan por cerrar outras saídas, como a do segundo trimestre coa posibilidade de visitar un circuito vial, os bombeiros...e a do terceiro trimestre como finde curso e a convivencia coas familias.

13.MATERIAIS CURRICULARES

ESCOLA DE VILARRUBE			
1º EDUCACIÓN PRIMARIA (Alumnado inglés)			
Área Materia	Editorial	ISBN	Idioma
Matemáticas	Anaya (ABN)	978-84-698-9443-9	Castelán
Vamos con todo	Anaya	978-84-143-1730-3	Castelán
		978-84-698-9757-7	
		978-84-698-9760-7	
1º EDUCACIÓN PRIMARIA (Alumnado español)			
Matemáticas	Anaya	978-84-698-9443-9	Castelán
Lecturas comprensivas1.	GEU	78-84-9972-776-9	Castelán
Lecturas comprensivas2.	GEU	978-84-17748-20-3	Castelán
Lecturas comprensivas3.	GEU	978-84-17748-21-0	Castelán
Lecturas comprensivas4.	GEU	978-84-17748-22-7	Castelán

Lecturas comprensivas5.	GEU	978-84-17748-38-8	Castelán
Lecturas comprensivas6.	GEU	978-84-17748-39-5	Castelán
Lecturas comprensivas7.	GEU	978-84-17748-39-5	Castelán
2º EDUCACIÓN PRIMARIA			
Área	Editorial	ISBN	Idioma
Matemáticas	Anaya (ABN)	678-84-698-9447-7	Castelán
Imos con todo	Anaya	978-84-143-1742-6 978-84-698-9877-2 978-84-698-9880-2	Galego

ESCOLA DE LAGO			
1º EDUCACIÓN PRIMARIA			
Área Materia	Editorial	ISBN	Idioma
Matemáticas	Anaya (ABN)	978-84-698-9443-9	Castelán
Lecturas comprensivas5.	GEU	978-84-17748-38-8	Castelán
Lecturas comprensivas6.	GEU	978-84-17748-39-5	Castelán
2º EDUCACIÓN PRIMARIA			
Matemáticas	Anaya (ABN)	978-84-698-9447-7	Castelán
Lecturas comprensivas7.	GEU	78-8417748-40-01	Castelán
Lecturas comprensivas8.	GEU	978-84-17748-23-4	Castelán
Lecturas comprensivas9.	GEU	978-84-17748-41-8	Castelán

ESCOLA DE TARAZA			
1º e 2º EDUCACIÓN PRIMARIA			
Área Materia	Editorial	ISBN	Idioma
Matemáticas	Anaya (ABN)	978-84-698-9443-9	Castelán
Lecturas comprensivas4.	GEU	978-84-177-4822-7	Castelán
Lecturas comprensivas5.	GEU	978-84-17748-38-8	Castelán
Lecturas comprensivas6.	GEU	978-84-17748-39-5	Castelán

14. NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECÍFICAS DE APOIO EDUCATIVO

Os obxectivos xerais plantexados para o presente curso son:

- Prestar o apoio educativo necesario ao alumnado que presenta NEAE.
- Adoptar as medidas oportunas para atender ao alumnado.
- Coodinarse e colaborar cos titores e co resto do profesorado co fin de manter unas liñas de actuacións común, máis especialmente con aqueles mestres e mestras que imparten apoio educativo.
- Manter reunión coa familia das nenas e nenos con NEAE para intercambiar información sobre o desenvolvemento educativo e persoal dos seus fillos/as.
- Aproveitar os recursos, medios e materiais dos que dispón o Centro para favorecer o proceso de ensino-aprendizaxe.
- Dotar as escolas de material axeitado ás NEAE.

Este curso contamos cunha mestra especialista en Audición e Linguaxe a tempo completo, polo que itinera polas tres escolas, prestando atención aos nenos e nenas que presentan máis necesidades. A orientadora do CPI de Atios ten o CRA como centro adscrito e visita en momentos puntuais o centro para asesorar ao profesorado.

Na confección dos horarios tivéronse en conta diversos aspectos: a prioridade dos alumnos con informe psicopedagóxico, a escola con maior número de niveis e a escola con maior número de alumnado.

Este curso 22-23, traballa especificamente con 5 alumnos, tendo a demais horas de apoio a aula e o taller de estimulación del linguaxe unha hora a semana en cada escola.

A avaliación realizarase conxuntamente, a mestra especialista en audición e linguaxe e a mestra titora de cada alumno.

15. DINAMIZACIÓN DAS TIC

Seguimos inmersos no Plan dixital, actualizando a páxina web do centro e actualizando os nosos programas e a nosa metodoloxía todo o que mermitas os instrumentos dos que dispoñemos.

Continuaremos iniciando ao alumnado en robótica e fomentando o uso das TIC nas escolas.

16. BIBLIOTECA E PLAN LECTOR

- Obxectivos:

- Fomentar a paixón pola lectura, como fonte de lecer, de información e de coñecemento.
- Utilizar a biblioteca para favorecer a lectura dunha maneira lúdica e atractiva.
- Potenciar a comprensión lectora como base de toda aprendizaxe en calquera das áreas.
- Crear un clima que favoreza o achegamento aos libros, á lectura e a escritura.
- Integrar as TICs nas prácticas lectoras para mellorar a competencia lingüística, dixital e o tratamento da información.
- Motivar, implicar e dotar de medios axeitados ao profesorado como dinamizador de cultura.
- Potenciar a lectura de libros en lingua galega, así como tamén que os nenos/as coñezan autores importantes da literatura galega por medio de xogos, actividades, lecturas...

Organización de espazos e tempos para a lectura:

A mestra de apoio levará a cabo o proxecto lector nas escolas, adicando unha sesión semanal en cada unha delas. Tamén encargarse de elaborar e distribuir polas escolas a biblioteca viaxeira, xestionando o préstamo de libros e velando pola posterior cuarentena do material emprestado, así como a mochila xoguetona, repelta de xogos e actividades tanto matemáticos como lectoescritor. Cada mochila permanecerá nas escolas como biblioteca de aula e estará formada por contos, libros de temáticas diversas e material que sexa relevante para o traballo de aula.

A selección de libros renovarase en canto se teña necesidade de maneira que na escola haxa variedade bibliográfica.

Ao longo da semana, as mestras titoras fomentarán a lectura con contacontos e actividades de lectura diversas, dinamizando o ambiente de lectoescritura e favorecendo o uso do recuncho de ler.

Consulta de libros, diccionarios ou internet

Poderase utilizar a biblioteca de aula en todo momento para buscar información de traballos que se levarán a cabo en cada escola.

17. PLAN DE FORMACIÓN PERMANENTE DO PROFESORADO

O claustro íntegro participará nun PFPP para formarse en pedagogías activas. Ao longo desta formación adaptaranse os espazos, os materiais e a presentación de actividades das escolas seguindo a corrente pedagóxica Reggio Emilia, o noso formador e Chema Mesias, continuamos coa formación, sendo o curso pasado máis teórica e sendo este ano máis específica para as nosas escolas. A coordinadora do PFPP será Noelia María Alonso Malde e a nosa asesora do CFR é Pilar Vilela.

Co fin de completar a nosa programación de xeito satisfactorio, solicitaremos dende o centro os **contratos programa** que se relaciona a continuación para axudarnos a financiar o noso proxecto educativo: EduInnova, EduSáude, EduSostibilidade e EduCalidade. E nos contratos programa Inclúe participaremos en: Iguala-T, Convive-T, Incúe-T e Emociona-T.

Retomaremos os grupos interactivos coas familias dentro do programa Escola de familias, promovendo a súa participación de forma activa na escola.

Iniciaremos a escola de familia cunha formación en ABN, seguindo de formacións dependendo da demandas das propias familias ou as oportunidades que poidan xurdir.

18. PROXECTO LINGÜÍSTICO DE CENTRO

18.1 INTRODUCCIÓN

As linguas constitúen un elemento básico de identidade cultural e representan un valor fundamental de cohesión dunha comunidade, partindo desta premisa e tendo en conta que na nosa Comunidade Autónoma coexisten como linguas cooficias o galego e o castelán é preciso regular o uso de ambas linguas nos centros educativo, tendo como premisa garantir e fomentar o uso equitativo de ambas linguas como piar fundamental da riqueza cultural da comunidade. Neste sentido xorde o proxecto lingüístico de centro, que forma parte do Proxecto Educativo e ten como finalidades regular o uso das dúas linguas cooficiais de Galicia no contexto escolar á vez que se pretenden instaurar unhas liñas de actuación para o fomento da lingua galega entre a comunidade educativa.

Este proxecto lingüístico está elaborado para o curso 2020/2021 e terá unha vixencia de catro cursos escolares, ata o curso 2023/2024.

18.2 CONTEXTUALIZACIÓN LINGÜÍSTICA

O CRA “O Esquíó” de Valdoviño está situado no concello de Valdoviño, unha zona costeira e rural da comarca de Ferrol, na provincia de A Coruña. Valdoviño limita ao norte co municipio de Cedeira, ao sur co de Narón, ao oeste co océano Atlántico e ao este cos municipios de Cerdido e San Sadurniño. O concello de Valdoviño conta con 6.594 habitantes (IGE, 2017) repartidos en 8 parroquias: Lago, Loira, Meirás, Pantín, San Bartolo, O Sequeiro, Valdoviño, Vilaboa e Vilarrube.

O CRA está formado por 3 escolas situadas nas parroquias de Meirás (Escola de Taraza), Lago (Escola de Lago) e Vilarrube (Escola de Vilarrube). A 3 escolas imparten o segundo ciclo da Educación Infantil e 1º e 2º de educación primaria. O número total de alumnado matriculado no curso 2022/2023 é de 50 alumnos/as, repartidos do seguinte xeito: 20 na escola de Taraza, 13 na escola de Vilarrube e 17 na escola de Lago.

O Claustro docente do centro está formado por oito mestres: tres titoras (unha por escola), unha especialista de Educación Física, un especialista de Lingua Estranxeira (inglés), unha mestra especialista en audición e linguaxe, unha mestra de apoio a infantil, e a directora en comisión de servizos. Ademais conta con un mestre compartido de Relixión.

En canto á situación lingüística do entorno salienta que o galego atópase nunha situación minoritaria debido á perda do seu uso ao longo das xeracións, polo que tan só os sectores de maior idade manteñen o galego como lingua oral e quedando nas novas xeracións un uso exclusivo do castelá. Isto vese reflectido no ámbito escolar de modo que o predominio da lingua castelá sobre a galega vese moi marcado, sendo a primeira a de uso maioritario pola comunidade educativa en xeral.

18.3 MARCO LEGAL

Para a elaboración deste Proxecto Lingüístico de Centro tomouse como referencia o marco lingüístico establecido lexislativamente actualmente. Este marco lingüístico está establecido na Constitución Española de 1978 e no Estatuto de Autonomía de Galicia de 1981, ademais desenvólvese na Lei 3/1983, do 15 de xuño, de normalización lingüística, no relativo ao uso do galego no ensino nos niveis non universitarios, e a Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, modificada pola Lei Orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa; e concrétase no Decreto 79/2010, do 20 de maio, para o plurilingüismo no ensino non universitario de Galicia.

18.4 DISTRIBUCIÓN LINGÜÍSTICA CURRICULAR

A distribución lingüística curricular depende da etapa educativa a que nos refiramos; existindo diferencias entre as dúas etapas que se imparten no noso centro, a Educación Infantil e a Educación Primaria.

Así pois na Educación Infantil, seguindo o artigo 5 do Decreto 79/2010 utilizarase a lingua

materna predominante entre o alumnado e procurárase a adquisición de forma oral e escrita da outra lingua oficial. Neste sentido, a lingua predominante entre o alumnado é a castelá, polo que é a lingua utilizada nas sesións, integrando o galego nas mesmas de forma oral e escrita para fomentar o seu uso entre o alumnado.

En canto á Educación Primaria, o artigo 6 do citado Decreto recolle que se garantirá a adquisición da competencia lingüística das dúas linguas oficiais de Galicia e para iso establece que se impartirán en lingua galega as materias de Ciencias da Natureza e Ciencias Sociais, ademais da Lingua e Literatura Galega, e en lingua castelá a propia materia de Lingua e Literatura Castelá e as Matemáticas. O resto de materias impartiranse nunha ou outra lingua en función da decisión do centro, sempre garantindo o mesmo porcentaxe de horas semanais para cada unha das linguas oficiais. Así pois, no noso centro educativo impartiranse en galego a Educación Física e a Música e en castelá a Plástica e a Relixión ou Valores Sociais e Cívicos.

18.5 OBXECTIVOS XERAIS

- Fomentar o uso da lingua galega en todos os ámbitos e formatos entre a comunidade educativa.
- Promover o coñecemento e participación en actividades diversas relacionadas coa cultura e a lingua galega.
- Dar a coñecer e participar en festas tradicionais galegas propias da nosa cultura.
- Garantir o uso correcto e equitativo de ambas linguas cooficiais no ensino.
- Dar a coñecer a literatura galega fomentando a lectura en galego entre o alumnado e profesorado.
- Aumentar a presenza da lingua galega tanto nas actividades educativas coma no tempo de lecer.
- Fomentar o uso das TIC como recurso para o coñecemento da lingua e cultura galegas.
- Compartir experiencias de aprendizaxe con outros centros e institucións promovendo e utilizando a lingua galega.

18.6 LIÑAS DE ACTUACIÓN PARA O FOMENTO DA LINGUA GALEGA

Ante a preocupante situación da lingua galega no entorno do noso centro educativo, onde se viu reflectida unha gran perda do uso da mesma ao longo dos anos e xeracións, as liñas de actuación desde o colexio teñen como piar fundamental recuperar o uso do galego e integralo pouco a pouco na comunidade educativa para intentar revertir esta situación. Para iso realizaremos actuacións nos tres sectores da comunidade educativa, familia, alumnado e profesorado.

En canto á familia utilizaremos o galego como lingua para as comunicacións familia-escola en todas as autorizacións, notas informativas e/ou documentos emitidos desde o centro;

convidarémolas a participar en actividades relacionadas co coñecemento e potenciación da cultura galega; fomentaremos a lectura en galego enviando suxestións sobre lectura escolar en galego.

No referente ao profesorado utilizarase o galego como lingua vehicular nas reunións colexiadas do centro (claustro e consello escolar); potenciarase o uso de materiais e recursos en lingua galega; e fomentarase a participación en grupos de traballo e formación relacionados coa cultura e o idioma galego.

Por último, respecto ao alumnado, integraremos o galego na aula de forma paulatina na etapa de Educación Infantil e fomentaremos a expresión tanto oral como escrita en galego na Educación Infantil e Primaria; realizaremos actividades culturais para o fomento da cultura galega e a potenciación do uso do galego; daremos a coñecer novo vocabulario relacionado con tradicións propias da cultura galega e cos proxectos que se traballan a nivel de centro; e interpretaranse obras literarias galegas en diferentes formatos nas diferentes actividades e conmemoracións que se celebrarán.

18.7 MEDIDAS ADOPTADAS PARA O ALUMNADO QUE NON TEÑA SUFICIENTE DOMINIO DAS LINGUAS

Co fin de alcanzar o obxectivo xeral establecido na *Lei 3/1983, do 15 de xuño, de normalización lingüística*, no relativo ao uso do galego no ensino nos niveis non universitarios, e seguindo as directrices que marca o *Decreto 79/2010, do 20 de maio, para o plurilingüismo no ensino non universitario de Galicia* levaranse a cabo as medidas necesarias para garantir a adquisición e dominio das dúas linguas cooficias de Galicia entre todo o alumnado. Neste senso temos que tomar como referencia ademais o *Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio de educación*, que prioriza sempre as medidas ordinarias sobre as extraordinarias e esas primeiras serán a base da nosa actuación.

Tendo en conta as características especiais do noso centro educativo intentaremos aproveitar ao máximo posible os recursos dispoñibles para atender a todo aquel alumno/a que precise medidas de apoio ou reforzo para acadar un correcto dominio das linguas, procurando sempre o acceso ás mesmas tanto de forma oral coma escrita e enlazado e contextualizado coa riqueza cultural da nosa Comunidade Autónoma.

Con todo isto, as posibles medidas a adoptar serían:

- Comunicación constante coas familias para informar e traballar de forma conxunta ante as posibles dificultades do alumnado e de como afrontalas e traballar para solucionarlas cun traballo coordinado.
- Aproveitamento de actividades lúdicas para a inclusión da expresión oral e escrita en ambas linguas.

- Uso das novas tecnoloxías como recurso motivacional en relación a adquisición e uso do linguaxe.
- Aproveitamento dos apoios dos mestres do centro na aula para reforzar a aprendizaxe enfocada cara as dificultades presentes entre o alumnado.
- Uso de metodoloxías activas e innovadoras que faciliten o desenvolvemento e a autonomía do alumnado.
- Traballo coordinado entre as tres escolas para un maior aproveitamento das experiencias educativas vividas.
- Mantemento dunha actitude positiva cara a aprendizaxe das linguas, intentando motivar ao alumnado desde os primeiros cursos.

En caso de que estas posibles medidas non fosen suficientes estudarase e planificarase a execución de outra serie de medidas ordinarias adaptadas as peculiaridades e características de cada alumno/a.

Nun último momento recorrerase a medidas extraordinarias, sempre unha vez esgotadas as ordinarias sen éxito e baixo a supervisión do departamento de orientación adscrito ao noso centro educativo.

18.8 ADENDA

a) RESULTADO DA ENQUIZA AOS PAIS, NAIS, TITORES/AS OU REPRESENTANTES LEGAIS DO ALUMNADO SOBRE A LINGUA MATERNA DOMINANTE

A seguinte táboa recolle o resultado da enquisa realizada aos pais, nais, titores/as ou representantes legais do alumnado sobre a lingua materna dominante desglosado por escolas.

	GALEGO	CASTELÁN	AMBAS	NS/NC
LAGO	1	16	0	
TARAZA	1	11	0	
VILARRUBE	3	10	0	

b) INFORMACIÓN E VALORACIÓN DOS PROGRAMAS E ACTIVIDADES PARA O FOMENTO DA LINGUA GALEGA DO CURSO ANTERIOR

Durante o pasado curso 2021/2022 realizáronse as seguintes actividades en relación ao fomento da lingua galega:

- Celebración de diversas conmemoracións en relación a tradicións da cultura galega: para a celebración de cada unha destas festividades realizouse previamente en cada escola pero de forma coordinada un traballo de coñecemento das mesmas e

achegamento aos nenos e nenas a cada unha das tradicións e ao vocabulario en galego relacionado coas mesmas; para continuar coa propia conmemoración do samaín, magosto, nadal, maíos e letras galegas, o entroido e as festas conxuntas a final de cada trimestre.

c) INFORMACIÓN DOS PROGRAMAS E ACTIVIDADES PARA O FOMENTO E DINAMIZACIÓN DA LINGUA GALEGA NO VINDEIRO CURSO.

Tendo en conta a valoración realizada sobre o curso 2021/2022 para este curso 2022/2023 seguiranse unhas liñas de actuación similares, continuando co traballo e desenvolvemento das conmemoracións tradicionais galegas como modo para o achegamento dos nenos e nenas á cultura galega; aproveitaranse ás actividades propostas polo Concello e outras organizacións ou asociacións relacionadas co uso e fomento do galego; e potenciarase a lectura en galego a partir do proxecto lector e as bibliotecas de aula.

Co fin de intentar potenciar o uso do galego entre o alumnado fomentarse a comunicación en lingua galega nas diversas actividades de aula así como no tempo de lecer e procurarase un maior uso desta lingua entre o claustro docente.

19. AVALIACIÓN DA PXA

A P.X.A. avaliarase na Memoria de fin de Curso, onde se reflectirán as dificultades atopadas e as medidas encamiñadas a solucionarlas, os logros obtidos, os proxectos que non se puideron realizar e as causas polas que non se levaron a cabo.

20. CONCRECIÓN CURRICULAR

As programaciónns tanto de infantil coma de primaria, están accesibles na aplicación PROENS, pendente da Consellería. Aprobadas pola dirección do centro e enviadas a inspección.